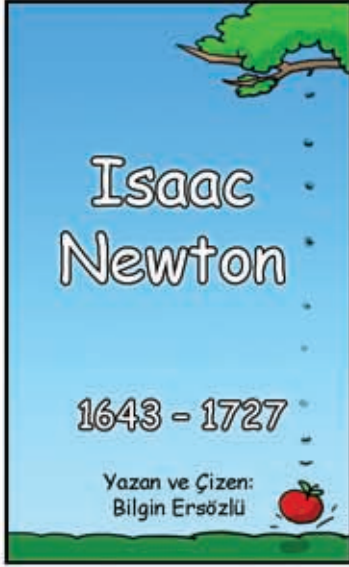

SİMİT ve PEYNİR'le "BİLİMİNSANI ÖYKÜLERİ"

Yıl 1653. Küçük Isaac Newton, anneanesiyle birlikte İngiltere'nin Lincolnshire bölgesinde küçük bir kasabada yaşamaktadır.

Ay ne güzel,
değil mi anneanne?
Bir madalyon kadar parlak,
bir top gibi yusuvarlak!

Öyle oğlum...
Ama geç oldu, artık yatmalısın.
Yarın okula gideceksin.

Vah vah!
Üzuldüm Newton'a...

Ben de. Ama neyse ki
anneanesi hayattaymış. Hem okulda
arkadaşları da vardır...

Yatağına girdiğinde Newton, anneanesine az önce ayı izlerken aklına gelen bir soru sorar...

Peki
topu elimizden bıraktığımızda
yere düşüyor da, ay neden dünyaya
düşmüyor anneanne?

Eee... Şey...
Nereden bileyim oğlum?
Düşünme böyle şeyleri,
hadi uyu artık!

Hah!
Soruya bak şimdi!

Eh, Newton'un anneanesi
olmak kolay değil elbet!

Newton, çevresini dikkatle incelemekte, gözlemlerini anlamlandırabilmek için çaba göstermektedir.

Evet ama
bunun bir açıklaması olmalı!
Of! Yanıtlanması gereken ne çok
soru var!

Bence de.
Örneğin, öykü bitince
ne yiyeceğimizi! Ne yesek Peynir?
Tavuk mu, balık mı?

Sırası mı şimdi
bunu düşünmenin Simit'çğim?
Dur, daha yeni başladık...

Newton, aklına takılan daha pek çok sorunun yanıtını bulabilmek için okula devam eder ve iyi bir eğitimden geçer. Ne var ki insanlık, henüz onun merak ettiği konularda yeterli bilgi birikimine sahip değildir.

Öğretmenlerim
bilgilenmem için ellerinden
geleni yapıyor ama yine de sorduğum
pek çok şeye yanıt veremiyorlar...
Peki, ne yapacağım ben?

Anlaşılan
iş başa düştü Newton kardeş!
Haydi bakalım!

Evet!
Bir biliminsanı ol Newton!
O soruların yanıtlarını kendin bul ve
dünyanın gidişatını değiştir!

Eğitimle geçen yıllar boyunca Newton, kendisinden önce yaşamış filozofların, gökbilimcilerin, matematikçilerin ve fizikçilerin eserlerini okur. Onların söyledikleri ve yazdıklarıyla kendi aklından geçenleri bir araya getirmeye, merak ettiği konulardaki eksiklikleri belirlemeye başlar. O dönemde bütün Avrupa'yı kasıp kavuran bir veba salgını nedeniyle okula birkaç yıl ara vermek zorunda kalması, evine kapanıp tüm bu konular üzerine bol bol düşünüp çalışmasına olanak sağlayacaktır. Artık insanlığın temel birtakım bilgilerden yoksun olduğunun iyice farkındadır ve bu konuda elbette ki üstüne düşeni yapacaktır!

Hem o güzel havanın tadını çıkarmak hem de çalışmaya devam etmek için bahçedeki elma ağacının altına oturur. Ancak Isaac Newton'u bir sürpriz beklemektedir...

Donk!

Ay! Az daha kafasına düşüyordu koca elma!

Daha akılda kalıcı olsun diye bu anı o şekilde anlatılar da var aslında ama burada önemli olan, elmanın nereye düştüğü değil, Newton'a ilham vermiş olması.

Bu olay, Newton'a ve dolayısıyla insanlık tarihine yeni bir pencere açacaktır...

Tabii ya!

Topların ve elmaların yere düşüşü... Ayın ve diğer gök cisimlerininse gökte asılı kalması... Aslında bunların hepsi birbirleriyle ilişkili!

Nasıl yani?

Okumaya devam edelim, anlarız...

Newton artık yerçekimi üzerine çalışmaktadır. Bu çalışmayı tamamlayabilmesi için, o güne kadar bilinen matematik yeterli gelmez. Böylece Newton önce matematiğe farklı bir bakış getirir. Takip eden yıllar içinde kuramlar geliştirir: "kütle çekim" ve "hareket kanunlarını" ortaya koyar.

Yani bir araştırma yaparken başka bir matematik yöntemi mi buluyor? Neymiş o?

Evet Simit'çiğim. "Kalkülüs" denen matematik dalının gelişmesini sağlıyor.

Newton Ay ve Dünya'nın birbirine etkisini incelerken optik bilimine de ilgi duyar. Gök cisimlerini daha iyi inceleyebilmek için daha iyi bir teleskop yapmaya çalışırken ışığın davranışını da gözlemler. Beyaz ışığın bir prizmadan geçince ortaya çıkardığı renk bandından yola çıkarak renklerin oluşumunu açıklar.

Aaa, ne güzel renkler! Gökkuşağı gibi! Peki ama prizma ne Peynir?

Prizma, Newton'un elindeki üçgen şeklindeki cam parçası Simit'çiğim. Gökkuşağı da yağmur damlalarının oluşturduğu doğal prizmalardan geçerek oluşuyor zaten.

: Newton, yüzyıllar boyunca bilimi şekillendirecek olan pek çok eser verir. Bunların içinde "Doğa Felsefesinin Matematik İlkeleri", daha yaygın bilinen adıyla "Principia", öncülüğü ve eşsizliğiyle bilim dünyasını adeta büyüler. Yazarını da hak ettiği büyük üne kavuşturur.

Vay canına! Ne çok çalışmış insanlığı aydınlatmak için!

Evet Simit'çiğim. Isaac Newton'a çok şey borçluyuz gerçekten.

Isaac Newton, üstün zekası, hayal gücü, çalışkanlığı ve evrenin işleyişini anlama ve açıklamaya yönelik ilgisiyle insanlık tarihinin en büyük bilim insanlarından biridir. Öyle ki matematik, gökbilim, fizik ya da optik alanında insanlığa sağladığı katkılardan yalnızca biri bile adını ölümsüzleştirmeye yeterlidir.

Bu büyük bilim insanı ölümünden kısa bir süre önce kendinden şöyle söz etmişti: "İnsanların hakkımda ne düşündüğünü bilmiyorum ama ben kendimi, henüz keşfedilmemiş gerçeklerle dolu bir okyanusun kıyısında oynayan, düğün bir çakıl taşı ya da güzel bir deniz kabuğu bulduğunda sevinen bir çocuk gibi görüyorum."

Helal sana Newton Amcal

Haydi bakalım, şimdi söyle... Tavuk mu istiyor canın, balık mı?

